

Kim Steinar Kjærner-Strømberg
kimstromberg@yahoo.com

Partiregisteret, Brønnøysundregistrene
firmapost@brreg.no

Demokratene i Norge: Klage over vedtak om nektet registrering av utøvende organ i Partiregisteret

Partilovnemnda viser til rettidig klage datert 28. august 2016 samt tilleggsinformasjon i brev av 29. august og 11. september 2016 fra klageren, Kim Steinar Kjærner-Strømberg.

I følge partiloven § 8 kan klage på Partiregisterets vedtak om registrering av opplysninger om hvem som sitter i partiets utøvende organ, påklages til Partilovnemnda. Klagen skal fremsettes for registerfører (Brønnøysundregistrene – Partiregisteret) og skal være skriftlig og begrunnet.

Vedtak om nektet registrering av registermelding av utøvende organ for Demokratene i Norge mottatt 13. juni 2016, ble fattet av registerfører 25. august 2016. Klagen på vedtaket er framsatt overfor Partiregisteret, som i samsvar med forvaltningsloven § 33 nr. 2 har vurdert om det er grunnlag for underinstansen til å oppheve eller endre vedtaket. Partiregisteret har konkludert med at det ikke er slikt grunnlag, og har oversendt klagen til Partilovnemnda for endelig avgjørelse, jf. partiloven § 8 og forvaltningsloven § 33 nr. 4. Partiregisteret har i oversendelsen til Nemnda, som har gått i kopi til klageren, Demokratene i Norge, Makvan Kasheikal og Nærings- og fiskeridepartementet, begrunnet nærmere hvorfor det ikke har funnet grunn til å ta klagen til følge.

Klagen med tilhørende saksdokumenter ble oversendt til Nemnda fra Brønnøysundregistrene – Partiregisteret 2. september 2016.

Klagerens anførsler

Kim Steinar Kjærner-Strømberg klaget i brev til Partilovnemnda ved Partiregisteret 28. august 2016 på Partiregisterets vedtak 25. august 2016 om nektet registrering av registermelding mottatt 13. august 2016. Partiregisteret mottok også flere registermeldinger (27. og 28. mai 2016, 2. juni 2016) med påfølgende klager.

Klageren anfører en rekke forhold som ifølge ham må legges til grunn i saken. I klagen påpekes det blant annet:

1. Det ble avholdt et lovlig, ordinært landsmøte (heretter kalt LM) i Kristiansand 16.-17. april 2016. Dette er ikke omstridt.
2. På dette LM ble det valgt et nytt sentralstyre som konstituerte seg selv på et møte 17. april 2016. Samtlige styremedlemmer deltok. Videre ble det avholdt sentralstyremøte 09.05.2016, også denne gang av et samlet sentralstyre. Protokollene viser ingen uenighet eller innsigelse fra noen i styret om sentralstyret sin legitimitet.
3. Som styrets leder har Kim Steinar Kjærner-Strømberg siden konstitueringen forsøkt å få styret registrert i Brønnøysundregistrene. Registreringen har imidlertid blitt vanskeliggjort av at tre av de innvalgte styremedlemmene (Makvan Kasheikal, Terje Svendsen og Thomas Edvardsen) har nektet å oppgi sine fødselsnumre til styrets leder. På et senere tidspunkt (etter 09.05.2016) var splittelsen i partiet et faktum og mindretallsfraksjonen ved sentralstyremedlemmene Makvan Kasheikal, Terje Svendsen og Thomas Edvardsen fikk registrert sine fødselsnumre i Brønnøysundregistrene etter å ha levert samordnet melding på endring av partiets styre som følge av deres ekstraordinære LM 18.06. d.å. Partiregisteret fant senere protokollen fra det ekstraordinære LM utilstrekkelig som grunnlag for registrering. Dette avslaget er påklaget og saken er under separat klagebehandling.
4. Ut fra det faktum at tre av styrets medlemmer motsatte seg registrering i Brønnøysundregistrene, så ble dette oppfattet som et uttrykt ønske om å ikke være en del av styret dvs. da facto en fratredelse. Det resterende styret valgt 16.-17. april 2016 besluttet at to av varamedlemmene skulle rykke opp som faste medlemmer. På dette grunnlag ble nye endringsmeldinger sendt av styrets leder, men også disse ble avvist av Enhetsregisteret.
5. Når Brønnøysundregistrene – Partiregisteret oppdager noe de mener er feil/mangler med en registrering, har de etter forvaltningslovens § 11 en veiledningsplikt. Partiregisteret har i dette tilfellet ikke oppfylt sin veiledningsplikt ved å ikke gi adekvat informasjon slik at registrering av partiets lovlig valgte styre ble registrert og gitt rettigheter.

At Partiregisteret har behov for fødselsnummer for å registrere medlemmene i et styre følger av første ledd i § 1-2 i partilovforskriften.

At et styre ikke kan registreres dersom alle disse opplysningene ikke foreligger er/kan framskaffes, er et faktum og er også en grunn til å avvise en melding. Men i denne saken er ikke dette tilfelle slik som Partiregisteret synes å legge til grunn i sitt vedtak. I god tid før vedtaket om avvisning ble fattet 25.08.2016, ble det

nemlig fra utbryterfraksjonen (rundt 20. juni) sendt inn en samordnet melding til Brønnøysundregistrene (Enhetsregisteret og Partiregisteret) om nytt styre i Demokratene i Norge, på samme organisasjonsnummer som også denne klagen gjelder. I denne meldingen er de tre utbrytermedlemmene Makvan Kasheikal, Terje Svendsen og Thomas Edvardsen registrert som medlemmer. Dermed hadde Brønnøysundregistrene i god tid før vedtakstidspunkt registrert de tre personene sine personopplysninger, slik at meldingen(-e) fra Kim Steinar Kjærner-Strømberg kunne ha vært justert og supplert og derved blitt godkjent. Det er samme register/registerfører som har mottatt alle disse meldingene, og det står intet i lovverket om at opplysninger som fødselsnumre må være innsendt i en og samme registermelding.

Når manglende fødselsnummer for tre av styrets medlemmer brukes som grunn for avslag på tross av disse opplysningene er tilgjengelige gjennom andre endringsmeldinger innsendt på samme foretaksnummer, fremstår dette som en grov saksbehandlingsfeil.

I sluttmerknadene til klagen heter det:

Vi, på vår side, vil framheve at vi har vært i god tro om at norske myndigheter lojalt følger opp sitt eget regelverk og har handlet i sikker formening om at partiregisteret registrerte landsmøtets vedtak om nytt styre av 17. april d.å. Det hjelper oss lite at partiregisteret erkjenner å ikke ha fulgt regelverket og lover «forbedring». Å trenere en sak i 3 måneder bør finne en god løsning ved at partiregisteret legger god vilje, forståelse og evne slik at partiregisteret endres i samsvar med landsmøtets vedtak. Det kan vel ikke være slik at et partikupp gjennomføres ved hjelp av norske myndigheter?

**

Partilovnemnda nevner for ordens skyld at klagerens anførsel om at Partiregisteret «erkjenner å ikke ha fulgt regelverket», knytter seg til mangelen på formelt vedtak om avvisning av meldingen særskilt for Partiregisteret, ikke bare som bivirkning av avslått registrering i Enhetsregisteret. Etter at den var blitt påpekt gjennom Partilovnemndas avvisning av en tidligere klage, ble denne formelle feilen rettet gjennom Partiregisterets vedtak av 25. august 2016.

Partiregisterets begrunnelse for vedtaket

I begrunnelsen for sitt vedtak av 25. august 2016 om å nekte registrering av nytt sentralstyre for Demokratene i Norge, viser Partiregisteret til at det styret som var meldt til registrering 27. mai, 28. mai, 2. juni og 13. juni 2016, ikke ved noen tilfeller var i samsvar med det styret som i følge den innsendte protokollen var valgt av landsmøtet 16.-17. april 2016. I samtlige registermeldinger var Kasheikal, Svendsen og Edvardsen utelatt selv om det fremgår av protokollen at de var innvalgt i styret. I tillegg var 2. og 4. varamedlem i samtlige meldinger meldt til registrering

som ordinære styremedlemmer. I meldingen av 13. juni 2016 var også styremedlem Per Opsahl utelatt.

I Partiregisterets vedtak – som ifølge Registeret gjelder for alle de mottatte meldingene – heter det:

Det er åpenbart slik at det er det styret eller tilsvarende utøvende organ som velges av partiets medlemmer på landsmøtet, eller av tilsvarende kompetent organ, som skal registreres i Partiregisteret. Formålet med å legge ved protokoll er at Partiregisteret kan kontrollere at utøvende organ meldes korrekt. I de foreliggende meldinger har innsender gjort endringer i forhold til det landsmøte har besluttet. Årsaken til dette synes dels å være intern uenighet, og til dels problemer med innhenting av fødselsnummer. Dette er imidlertid ikke forhold som gir styreleder, eller andre i styret, rett til å beslutte hvem som skal og ikke skal utgjøre partiets utøvende organ.

I begrunnelsen viser Partiregisteret til at lovgrunnlaget sier at det ved melding om registrering skal legges ved protokoll, jf. partilovforskriften § 1-3, og at det er registerfører som avgjør hvilke opplysninger som skal legges til grunn for registreringen, jf. forskriften § 1-6. I denne saken forholder Registeret seg til det styret som i følge protokollen er valgt av landsmøtet. Det foreligger ikke dokumentasjon som viser at noen i det valgte styret faktisk har trukket seg.

Partiregisteret bemerker også at det klart fremgikk av tidligere innsendte meldinger at klager faktisk mente at de styremedlemmene han hadde unnlatt å melde til registrering, heller ikke var ment registrert. Dermed var det altså ikke var manglende fødselsnummer for enkelte styremedlemmer som var problemet.

Særlig om mulig inhabilitet under Partiregisterets behandling av saken

I brev med opplysninger til Partilovnemndas klagebehandling 11. september 2016, stiller Kjærner-Strømberg spørsmål ved habiliteten til saksbehandler og rådgiver i Enhetsregistret og Partiregisteret, Kjetil Glad Vangen. Brevet viser til at forhenværende leder av partiet/ nåværende kasserer (i det alternative styret) Terje Svendsen, i vår opplyste til et sentralstyremedlem om slektskap og vennskap med Glad Vangen.

Ved e-post av 14. september 2016 fra Partilovnemnda blir Glad Vangen forelagt denne uttalelsen.

I e-post av samme dag svarer Glad Vangen at han stiller seg helt uforstående til opplysningen og at han verken kjenner Terje Svendsen eller andre involverte i saken. Så vidt han vet er han heller ikke i slekt med noen av dem, og det kan i hvert fall ikke dreie seg om nær slekt.

Nemnda ser etter dette ingen grunn til å forfølge spørsmålet om inhabilitet videre.

Partilovnemndas syn på sakens realiteter

Partilovnemnda er rett klageinstans. I henhold til partiloven § 24 nr. 2 bokstav d skal nemnda "avgjøre klager over vedtak om registrering, jf. § 8".

Klagen gjelder Partiregisterets vedtak 25. august 2016 om å nekte registrering av nytt sentralstyre på grunnlag av protokollen for partiets landsmøte 16.-17. april 2016, innsendt med elektroniske registermeldinger fra den landsmøtevalgte partilederen Kim Steinar Kjærner-Strømberg.

En første klage til Nemnda ble avvist fordi Registerenheten aldri hadde truffet noe formelt vedtak om registrering i Partiregisteret, bare i Enhetsregisteret, der Nærings- og fiskeridepartementet er rett klageinstans (vedtak 23. august 2016, vår ref.: 2016/2647/347). Partiregisteret traff deretter 25. august 2016 formelt vedtak om å nekte registrering.

De sentrale fakta og anførsler er i det alt vesentlige de samme etter 23. august 2016 som etter den opprinnelige klagen.

Ifølge Partiloven § 6 nr. 1 skal endringer i tidligere registrerte opplysninger om hvem som er medlemmer av partiets utøvende organ, meldes til Registerenheten i Brønnøysund. Det følger av sammenhengen at disse opplysningene (også) skal registreres i Partiregisteret.

Ifølge Partilovforskriften § 1-2 skal Partiregisteret blant annet angi "hvem som er medlemmer av partiets utøvende organ" samt "kontaktperson". For disse skal registeret "inneholde opplysning om navn, bostedsadresse og fødselsnummer".

Klagen er rettet mot Partiregisterets vedtak om ikke å godkjenne melding av 13. juni 2016 fra Kim Steinar Kjærner-Strømberg vedrørende Demokratene i Norge; som nevnt ovenfor, nevner begrunnelsen også flere tidligere registermeldinger fra samme avsender. Det grunnleggende dokumentet som meldingen bygger på, er protokollen fra partiets årsmøte 16.-17. april 2016.

Protokollen i seg selv er ikke bestridt. I stedet begrunnes Partiregisterets vedtak om ikke å ta klagen til følge, i det vesentlige med at meldingen om "hvem som er medlem av partiets utøvende organ", ikke stemmer med årsmøteprotokollens liste over styremedlemmer. I stedet er flere navn tatt ut, mens to varamedlemmer (som for øvrig ikke er de to første på listen over innvalgte varamedlemmer) i stedet er innmeldt om styremedlemmer.

I den versjon av årsmøteprotokollen som ble innsendt sammen med registermeldingen av 13. juni 2016, er ordene "Fratrådt Se vedlagt protokoll 10.06.2016", påstemplet ved tre av de navnene som figurerer i prokollens angivelse av personer som ble innvalgt som faste medlemmer av partiets styre (politisk nestleder Makvan Kasheikal, kasserer Terje Svendsen og 4. styremedlem Thomas Edvardsen). Påstemplingene er ikke signert og det angis ikke på annen måte hvem de stammer fra. Ut fra sammenhengen er det likevel grunn til å anta at det er klageren som står bak.

Det er ikke fremlagt dokumentasjon for at uttrykket "fratrådt" bygger på rettslig bindende viljeserklæringer fra de tre aktuelle personene. I stedet viser klageren til at de tre har nektet å utlevere sine personnumre på en slik måte at registrering av dem som styremedlemmer var mulig i samsvar med regelverkets krav (se ovenfor). Han hevder videre at ved "det faktum at 3 av styrets medlemmer motsatte seg registrering i Brønnøysundregistrene, så ble dette oppfattet som et uttrykt ønske om å ikke være en del av styret, dvs. da facto en fratredelse".

Uansett hva man ellers måtte mene om et slikt resonnement, er det imidlertid ikke egnet til å reparere den formelle mangelen ved registermeldingen som først Enhetsregisteret, og deretter Partiregisteret, har lagt til grunn som et avgjørende formelt hinder for registrering.

Klageren hevder at Partiregisteret på eget initiativ burde ha reparert mangelen på dette punkt ved å hente de aktuelle personenes fødselsnummer fra registermeldingen fra den andre fraksjonen i partiet. Men uansett hva man ellers måtte mene om denne argumentasjonen, og uten hensyn til hva regelverket om tilgang til og bruk av fødselsnummer måtte tilsi, står det fast at den dokumentasjonen for partistyrets sammensetning som klageren selv har sendt inn, uttrykkelig angir at de aktuelle personene var "fratrådt". I en slik situasjon fremstår det som klart at slik utfylling som klageren mener at skulle ha funnet sted, ikke kunne foretas på Partiregisterets eget initiativ.

De påstemplede ordene "Se vedlagt protokoll 10.06.2016", må antas å vise til innsendt "Protokoll fra landsstyret i Demokratene i Norge, Kristian IVs gate 85 kl:18-00, 10.06.2016 Kristiansand". Protokollen viser at hovedformålet for dette møtet har vært å ta et oppgjør med (i første rekke) den årsmøtevalgte partilederen, som ble gjenstand for "Misstillits og ekskludering forslag", med den i protokollen angitte virkning at han inntil endelig vedtak ikke kunne fungere i sitt verv (sak 1). Videre fremgår det at den person som på årsmøtet ble valgt som politisk nestleder (Kasheikal), nå var/skulle være "fungerende leder" av partiet.

Fra det årsmøtevalgte sentralstyret deltok Kasheikal, Svendsen og Edvardsen på møtet 10. juni 2016. Det er som tidligere nevnt disse tre som er påstemplet "Fratrådt ..." i årsmøteprotokollen klageren sendte inn. Den underliggende argumentasjonen kan da antas å være at deres deltagelse på det "konkurrerende" møtet i Kristiansand, av klageren regnes som uttrykk for at de har meldt seg ut av "partiets utøvende organ".

Protokollen viser imidlertid klart at det sistnevnte møtet ikke har hatt som formål å etablere et konkurrerende parti, men å legge til rette for å videreføre virksomheten i partiet Demokratene i Norge under ledelse av andre personer enn den årsmøtevalgte partilederen selv anser som riktig. Dette gir ikke i seg selv grunnlag for å erklære Kasheikal, Svendsen og Edvardsen som "fratrådte".

På denne bakgrunn har ikke Partilovnemnda grunnlag for å fastslå at Partiregisteret tar feil når det har lagt til grunn at det ikke er samsvar mellom klagerens registermelding om styrets sammensetning og årsmøteprotokollens opplysninger om det samme. Av dette følger at registermeldingen ikke lovlig kan tas til følge som grunnlag for Partiregisterets opplysninger om "hvem som er medlemmer av partiets utøvende organ".

Partilovnemnda legger til at den heller ikke ser andre tungtveiende grunner til å sette Partiregisterets vedtak til side. Dokumentasjonen viser at klagen springer ut av sterk intern uenighet i partiet. Uenighet av så grunnleggende karakter som det her synes å være tale om, verken kan eller bør avklares gjennom vedtak av registermyndighetene, som i det vesentlige er henvist til å bygge på betraktninger av formell karakter. Partimedlemmer som vil Demokratene i Norge vel, bør snarere finne sammen med sikte på å legge grunnlag for partiets videre virksomhet. I siste instans kan intern uenighet avklares gjennom søksmål for domstolene.

På denne bakgrunn treffer Partilovnemnda, samlet til møte 6. oktober 2016, følgende

vedtak:

Klagen over Partiregisterets vedtak om nektet registrering av 25. august 2016 tas ikke til følge.

**

Partilovnemndas vedtak etter partiloven § 8 kan ikke påklages videre, jf. § 24 nr. 1. Klageren kan bringe vedtaket inn for domstolene.

For Partilovnemnda

Eivind Smith
Leder

Tor Henriksen
Sekretariatsleder

Kopi:

Nærings- og fiskeridepartementet, postmottak@nfd.dep.no

Adv. Arne Aasgaard, arne@advokataasgaard.no